

Viering rond Schrift en Tafel Ekklesia Tilburg
Zondag 25 januari 2026
Simone Snakenborg (Schrift) Jan Glorius (Tafel)

Kom tot inkeer!

Opening

Lied: Uit uw hemel zonder grenzen I-92

Inleiding

Goedemorgen, wat fijn dat jullie er zijn.

Ik val maar meteen met de deur in huis. 'Kom tot inkeer' zegt Jezus tegen iedereen die het horen wil. We lezen het vandaag. Een uitspraak waar veel Christenen mee aan de haal zijn gegaan: bekeert u, mét t. De vertaling uit 2004 die wij gebruiken, biedt meer ruimte. 'Tot inkeer komen' kan ook zijn: tot bezinning komen. Stap uit je dagelijkse leven, sta stil en kijk eens bij jezelf naar binnen. Kom tot rust. Zoals in de winter de bomen en planten óók ingekeerd zijn. De meesten pronken

niet met bladeren of bloemen. Maar ze leven vanbinnen, in rust. Om energie en levenskracht op te doen.

Zo tot inkeer komen, gaan wij vanochtend doen. De stemmen om ons heen en in ons hoofd. Die laten we even voor wat ze zijn. We worden stil en stemmen ons af op die Die Ene stem, de stem van ons hart.

Laten we ons allereerst keren tot onszelf.

Stilte

Gebed

Enige, uit uw hemel zonder grenzen
keer U naar ons toe.

Spiegel ons,
dooradem ons
met uw vrede.

Keer ons naar U toe.
Bron van leven,
Schepper van hoop,
Vuur van liefde,
Woord van nieuw begin.

Amen

Dienst rond de Schrift

Lied: Deze woorden III-45

Eerste lezing: Jesaja 49,1-7

Lied/beurtzang: Psalm 139: Gij. Gij peilt mijn hart II-74

Tweede lezing Matteüs 4,12-22

Muziek/acclamatie: Pianomuziek

Ter overweging

Eilanden, hoor mij aan,
verre volken, luister aandachtig.
Er is een koning opgestaan.
Ooit is hij oppermachtig.

Ik citeer, en bewerk, Jesaja.

Een koning, begenadigd spreker en preker, die de volkeren bijeen brengt. Hoe ver ook uiteengedreven en ook al leven ze in duisternis. Deze perikoop uit Jesaja wordt vaak gebruikt als voorspelling van dat Joodse kind dat Koning werd, zoon van een timmerman, zoon van en: Jezus Christus. Die verkondigde en genas, de tempel afbrak en herbouwde. Die leeft voorbij de dood en terugkomen zal. Die koning.

Maar als ik Jesaja nú lees, nou, dan denk ik niet aan die koning ... Ik denk eigenlijk meteen aan ... Donald Trump. 'Eilanden, verre volken, hoor mij aan. ... ik wil jullie hebben. Groenland, Venezuela, misschien ook het Panamakanaal en graag ook Canada als 51ste staat.' Hoppa. Die zich gedraagt als labiele koning, nee keizer. Eentje die tot huiveringwekkende actie overgaat. Die in zijn eigen land mensen vervolgen en vermoorden laat en nu steeds meer over zijn landsgrenzen heen kijkt en er zijn zinnen op zet. Totdat hij het weer vergeet, omdat zijn oligarchen hem weer een andere 'hot deal' influisteren.

'Help!', roept de wereld.

'Kom tot inkeer!' zou Jezus zeggen.

'Luister naar mij!', zei Mark Rutten deze week, onze Trump-fluisteraar. Als dat zou kunnen?

De lezingen van vandaag geven ons een visie op onze zorgen om de wereld. Ook in Jezus' tijd was er bezetting en werden mensen met een verkeerde kleur vermoord.

Het begint met de moord op Johannes de Doper door koning Herodes Antipas (zoon van die andere Herodes). Johannes wordt gezien als ‘wegbereider’ van Jezus. Net als Jesaja kondigde ook hij de komst van Jezus aan.

Het einde van Johannes is het begin voor Jezus om als rabbijn rond te trekken. Hij vestigt zich in Kafarnaüm, aan de westkust van het Meer van Galilea. Dat is niet bepaald het centrum van het gebied, maar waar het volk in duisternis leeft: het Galilea der heidenen.

Zo trekt de jonge rabbijn rond en zegt tegen iedereen die het horen wil: ‘Kom tot inkeer. De hemel is nabij.’ ‘Bekeert u’ lezen we in veel Bijbelvertalingen. Uitgegaan van het Griekse woord: **Metanoia**, dat letterlijk ‘verandering van denken’ of ‘berouw’ betekent. Traditionele interpretaties willen ons graag op het spoor van dat **berouw** zetten. Ons oude leven was fout. Het nieuwe, in teken van De Enige, is het Enige goede. We moeten ons dus snel bekeren tot het Ware Geloof. Kruistochten worden gevoerd, heksen verbrand, moorden gepleegd. Basta.

Het woord Metanoia geeft echter meer ruimte. Het betekent ook. Ga bij jezelf naar binnen en sta stil op het levenspad dat je bewandelt. Kijk naar je keuzes en je situatie. Zonder daar meteen een sticker van goed of fout op te plakken.

Zo’n sticker is heel snel geplakt. Kijk, in geval van de Groenland-koorts van Trump lijkt het gemakkelijk. De meerderheid is het eens: Stop ermee en schaam je diep’, zeggen we tegen die man. Maar bekeren is toch heel vaak een opdracht aan een ánder omdat die het niet goed heeft of doet. ‘Tot inkeer komen’ is echter stilstaan en je bezinnen. Even niets doen dan ademen en zijn met wat is. Dán is de hemel nabij. Zodat je kunt openstaan voor een ommekeer in jouw denken en bewustzijn. Dat denken, dat is soms gehuld in duisternis. Niet je hart, dat klopt al. Dat denken mag weer in het licht komen van je hart.

Jezus is overigens geen alledaagse rabbijn, als een rabbijn al alledaags is. In plaats van dat hij vertellend rondtrekt en afwacht of er mensen zich bij hem aansluiten, roept hij zij eerste volgelingen (of leerlingen) bij zich. Vier jonge vissers zijn aan het werk aan hun boten en netten

aan de oever van het meer. Gewone jongens die gewend zijn om hard te werken en met veel moeite soms helemaal niets vangen. Precies wat Jezus nodig heeft. Want als je mensen vist om ze te vangen, vang je bot.

OK, en nu. Wat kunnen wij nou met de lezingen van vandaag?

‘Kom tot inkeer.’ Ik hoor tegenwoordig vaak. ‘Aan al het slechte in deze wereld kunnen wij niets veranderen. We kunnen er niets aan doen.’

‘Kom tot inkeer’ kan ons helpen om uit deze gedachtegang te stappen. Om op **Ctrl-Alt-Delete** te drukken en tot onszelf te komen, uit het negatieve en de angst van deze wereld. En dat is echt geen vluchtgedrag. Dat is gewoon als een boom in de winterstand gaan en kracht opdoen om daarna weer naar buiten te kunnen treden met nieuw en prachtig lentegroen. Om ons van daaruit te richten op het mooie en goede in ons leven en de mensen om ons heen. Want het doet je goed om te leven in een fijne omgeving met lieve mensen.

Maar tot inkeer komen, reikt ook verder. Want als we zo zijn opgeladen met nieuwe energie en het goede uit onze directe leefomgeving dan ... kunnen we de wereld samen wél veranderen! Omdat we het goede zijn en het goede doen. En dat lukt echt niet in een keer. Net als Simon, Andreas, Jakobus en Johannes moeten we keihard werken omdat het alleen soms een heel klein beetje lukt. Gelukkig hebben we een leraar, iemand die het ons voordeed. Die rabbi aan de oever van het meer die het vertelde tegen iedereen die het horen wilde. ‘Kom tot inkeer.’ De Bijbel in Gewone Taal vertaalt ‘tot inkeer komen’ daarom als ‘Dit is het moment om je leven te veranderen, want Gods nieuwe wereld is dichtbij.’

Amen!

Lied: Lied van alle dagen (graag inlegvel volkspartij: 1 allen, 2 ST, 3 allen)

Dienst rond de Tafel

Uitnodiging en gebed

Tafellied: Het visioen zal doorverteld III-142

Breken en delen (muziek)

Slot

Voorbeden

Laat ons bidden:

Als er muren voor ons staan,
doe ons dan de gaten zien
waar het licht doorheen valt,
waardoorheen we verder kunnen kijken.

Acclamatie: Keer u om III-3

Keer u om naar ons toe.

Keer ons toe naar elkaar.

Als er bergen voor ons oprijzen,
doe ons dan de paadjes zien
waar onze voeten kunnen gaan,
waarlangs we verder kunnen komen.

Als de mist ons overvalt,
doe ons dan de kansen zien
om stil te staan, stilte te voelen
waarin we bij U kunnen komen.

Acclamatie: Keer u om III-3

Keer u om naar ons toe.

Keer ons toe naar elkaar.

En God, misschien,
als we moed hebben,
help ons dan het ook te maken:
die gaten, die paadjes, die kansen.

Amen

Afsluiting

De voorbeden van zojuist zijn geschreven door Harmke Heuver.

Op de vaalten bloeien de mooiste bloemen, onkruid dat niet vergaat.
Zo staan er in deze wereld, waar Trump, Poetin, Netanjahu - ik noem
de belangrijkste - de boel verstieren, leiders op aan wie wij hoop
ontlenen.

Afgelopen dinsdag sprak in Davos de Canadese premier Mark
Carney indrukwekkende woorden dat minder machtige landen niet
machteloos zijn. “Zij hebben samen het vermogen om een nieuwe orde
te creëren die onze waarden omvat, zoals respect voor mensenrechten,
duurzame ontwikkeling, solidariteit en territoriale integriteit.” Het
werd met een staande ovatie werden ontvangen. Het is politieke taal,
maar eigenlijk bedoelde hij gewoon wat Jezus daar aan het meer zei.
Kom tot inkeer, druk op **Cntr-alt-delete**, en we kunnen samen opstaan
om het goede te doen, voor elkaar, voor onszelf.

Laten wij zo opstaan of rechtop zitten, om het goede te doen,
binnenstebuiten gekeerd, zodat onze goede kant aan het licht kan
komen.

Zo ons opgericht, vragen wij om de zegen van de Enige

Zegen

Enige, zegen ons met moed en kracht
om het goede te doen
als het slechte ons overheersen wil.

Zegen ons met vertrouwen en geduld
om de wereld mooier te maken
als we haar lelijkheid niet kunnen aanzien.

Zegen ons met hoop en passie
om elkaar de moed in te praten
als het niet is gelukt.

Zegen ons met zachte handen
om elkaar overeind te helpen
als we zijn gevallen.

Zegen ons met elkaar.

VADER-ZOON-GEEST

Amen

Slotlied: Hij die gesproken heeft II-94